

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України
(ЦДАМЛМ України)

ФОНД № 292

Пігуляк

Юстин Григорович

(1845 – 1919)

український художник

ОПИС № 1

справ постійного зберігання

1868 – 1942

Київ 2014

Зміст

	№№ од. зб.	№№ арк.
Передмова		3-5
Список скорочень		6
Іменний покажчик		7
I. Документи до біографії Пігуляка Ю. Г.	1-4	8-9
II. Документи, зібрані Пігуляком Ю. Г.	5	9
III. Документи родичів Пігуляка Ю. Г.	6-8	9

Передмова

Пігуляк Юстин Григорович – український художник. Народився 2 червня 1845 р. у с. Нові Мамаївці (нині с. Мамаївці Кіцманського р-ну Чернівецької обл.) у родині сільського дяка. Навчався в Чернівецькій православної вищій реальній школі¹, де виявив неабиякі здібності до малювання. Після завершення шкільного курсу вступив до Віденської академії мистецтв². Його дипломна робота – копія «Трьох грацій» Пітера Пауля Рубенса – була високо оцінена віденськими мистецтвознавцями, які зазначали, що технічним виконанням вона мало чим поступалася оригіналу.

Закінчивши Академію в 1874 р., Пігуляк Ю. Г. повернувся до Чернівців. Протягом 1874-1906 рр. працював вчителем малювання в місцевій вищій реальній школі³. У вільний час багато малював. Був знаним майстром реалістичного портрету. Творчий доробок художника представлений портретами («Автопортрет» (1885 р.), «Юрій Федькович» (1886 р.), «Сидір Воробкевич» (1887 р.), «Тарас Шевченко» (1889 р.), «Ольга Кобилянська» (1916 р.), «Богдан Хмельницький» (кін. XIX ст.), картинами побутового жанру («Буковинка», «Гуцули», «Жінка з тайстрою», «Любов і вірність», «На перелазі»), роботами за мотивами поезій Шевченка Т. Г. («Калина», «Наймичка», «Нащо мені чорні брови», «Ой одна я, одна», «Хустина»), пейзажами. В 1913 р. відправив багато своїх полотен на Всеукраїнську художню виставку до Києва. Дорогою усі вони безслідно зникли.

Поряд із малюванням Пігуляк Ю. Г. багато уваги приділяв громадській діяльності. Разом зі своїм братом Єротеєм був активним членом товариства «Руська бесіда». Відстоював право буковинських українців на самовизначення. Виступав за возз'єднання Північної Буковини з рештою українських земель. Був одним із організаторів та учасників Буковинського віче⁴.

¹ ЦДАМЛМ України, ф. 292, оп. 1, спр. 1, арк. 1-2.

² Там само, спр. 1, арк. 3-13.

³ Там само, спр. 2, арк. 1а-19.

⁴ Народні збори, які відбулися на центральній площі Чернівців 3 листопада 1918 р. Їхнім результатом стало проголошення возз'єднання Північної Буковини із Західно-Українською Народною Республікою (ЗУНР).

Помер Пігуляк Ю. Г. 2 червня 1919 р. у Чернівцях¹.

Документи, представлені у даному описі, були передані до архіву-музею дочкою художника Орелецькою І. Ю., а також його родичами – Сологуб-Пігуляк Г. А. та Сологубом О. М. (1970 р.; включені до здавального опису № 1). На їхній основі було сформовано особовий фонд № 292. В 2014 р. здавальний опис № 1 взято на переробку, внаслідок якої укладено опис № 1 справ постійного зберігання, до якого включено 9 справ за 1868-1942 рр.

Справи опису розміщено у розділах: «Документи до біографії Пігуляка Ю. Г.», «Документи, зібрані Пігуляком Ю. Г.», «Документи родичів Пігуляка Ю. Г.».

Розділ «Документи до біографії Пігуляка Ю. Г.» представлено документами про навчання в Чернівецькій православній вищій реальній школі та Віденській академії мистецтв, документами про роботу на посаді вчителя малювання ЧПВРШ, свідоцтвом про смерть, а також документами майново-господарського та побутового характеру – дозволом на підготовку до проведення будівництва, квитанцією, аркушем землеволодіння та накладною.

Розділ «Документи, зібрані Пігуляком Ю. Г.» репрезентовано планом Чернівців.

Розділ «Документи родичів Пігуляка Ю. Г.» представлено свідоцтвом про бідність доньки художника Пігуляк Ф. Ю., договором і графічним планом розподілу житлової площі його дітьми, документами дружини митця Пігуляк Ю., серед яких: податковий звіт, реквізиційний ордер та виписка з реєстру померлих.

Документи у розділах систематизовано за структурно-хронологічною ознакою. Їхній фізичний стан в цілому задовільний. Особливістю документів є те, що усі вони, крім одного – німецькою та румунською мовами.

Опис укладено згідно з методичним посібником «Робота з документами особового походження» (К., 2009).

¹ ЦДАМЛМ України, ф. 292, оп. 1, спр. 3, арк. 1.

Передмову склав:
науковий співробітник
відділу довідкового апарату
та обліку документів
15 вересня 2014 р.

Р. О. Загорулько

Список скорочень

б/д	без дати
ВАМ	Віденська академія мистецтв
нім.	німецький
прим.	примітки
рос.	російський
румун.	румунський
ЧПВРШ	Чернівецька православна вища реальна школа

Іменний покажчик

	№№ од. зб.
Пігуляк Ф. Ю. (дочка)	6
Пігуляк Ю. (дружина)	8

Затверджено
Рішенням експертно-перевірної
комісії ЦДАМЛІМ України
30.09.2014 р. Протокол № 5

ФОНД № 292

Пігуляк

Юстин Григорович

(1845 – 1919)

український художник

ОПИС № 1

справ постійного зберігання

1868 – 1942

Надходження згідно з актами № 771 від 26.06.1970 р., № 829 від 16.09.1970 р.

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати док.	К-сть док.	К-сть арк.	Прим.
I. ДОКУМЕНТИ ДО БІОГРАФІЇ ПІГУЛЯКА Ю. Г.					
1.	Документи про навчання в ЧПВРШ та ВАМ: свідоцтва. Нім. мовою.	1868 – 1873, б/д	7	13	
2.	Документи про роботу на посаді вчителя малювання ЧПВРШ: довідки, повідомлення, розпорядження, вітальна адреса. Нім. мовою.	1874 – 1906, б/д	10	20	
3.	Свідоцтво про смерть. Румун. мовою.	1919	1	1	

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати док.	К-сть док.	К-сть арк.	Прим.
* * *					
4.	Документи майново-господарського та побутового характеру: дозвіл на проведення підготовки до будівництва, квитанція, аркуш землеволодіння, накладна. Оригінали, переклад. Нім., румун., рос. мовами.	1893 – 1918, б/д	4	5	
II. ДОКУМЕНТИ, ЗІБРАНІ ПІГУЛЯКОМ Ю. Г.					
5.	План м. Чернівців. Нім. мовою.	б/д	1	1	
III. ДОКУМЕНТИ РОДИЧІВ ПІГУЛЯКА Ю. Г.					
6.	Свідоцтво про бідність Пігуляк Ф. Ю. (дочки). Нім. мовою.	1912	1	1	
7.	Договір про розподіл житлової площі дітьми Пігуляка Ю. Г. Румун. мовою. Додається графічний план розподілу. Румун. мовою. Арк. 3.	1925	2	3	
8.	Документи Пігуляк Ю. (дружини): податковий звіт, реквізиційний ордер, виписка з реєстру померлих. Румун. мовою.	1936, 1942	3	3	

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати док.	К-сть док.	К-сть арк.	Прим.
	* * *				
9.	Здавальний опис № 1.	1972	1	3	

В опис № 1 внесено 9 (дев'ять) одиниць зберігання з № 1 по № 9 – 30 (тридцять) документів на 50 (п'ятдесяти) аркушах.

Опис склав:

науковий співробітник

відділу довідкового апарату

та обліку документів

Р. О. Загорулько

15 вересня 2014 р.

Прийнято на постійне зберігання до ЦДАМЛМ України 9 (дев'ять) одиниць зберігання – 30 (тридцять) документів на 50 (п'ятдесяти) аркушах.

Документи передав:

науковий співробітник

відділу довідкового апарату

та обліку документів

Р. О. Загорулько

Документи прийняв:

головний спеціаліст

відділу забезпечення

збереженості документів

Т. М. Снежкова

17 жовтня 2014 р.